

است که یسrael ها همچون همسر رسمی و قانونی خداوند هستند و غیر قابل تعویض و تغییر می باشند.

۸- معنای گالوت

اینک ما اهمیت این مطلب را درک می کنیم که اگر چه سفر تورا ممکن است بر روی طومارهای یکدست ولی متعددی نوشته بشود که به هم دوخته شده‌اند. طلاق نامه می باشد بر روی یک تیکه یکدست نوشته شده باشد.

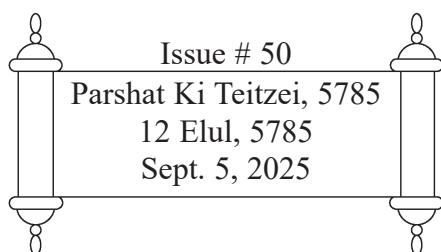
برای آنکه، گالوت و در بدری، این طلاق و دوری ظاهری، آنچنان وحدتی را مابین خداوند و یسrael ها نشان میدهد که عمیق تر و موثر تر از وحدتی است که در زمان اهداء تورا مابین خداوند و آنها بوجود آمد.

در سینای عشق خداوند نسبت به یسrael ها ظاهر گردید. ولی این عشق دستخوش دگرگونی های زمان نیز شد. اما در گالوت آنچه هست آن عشق عمیق و ذاتی است که اگر چه بعضی اوقات پنهان شده است ولی همیشه وجود دارد و همیشه زنده است.

به همین علت است که پاراشای «کی تصه» و قسمت مربوط به طلاق همیشه در هفت هفته تسلی بعد از نهم آو خوانده میشود و علت خواندن آن در این زمان آن است که نشان بددهد که این تصور که خداوند یسrael ها را فراموش کرده است واقعی نیست و حقیقت ندارد. بلکه بر عکس این گالوت و در بدری عشقی را ایجاد می کند که دائمی و ابدیست. و همانگونه که در تلمود موضوع طلاق بوسیله موضوع ازدواج دنبال میشود به همین ترتیب این گالوت روحانی ما بوسیله آشکار شدن عشق ذاتی خداوند به یسrael ها دنبال خواهد شد.

(Source: Likkutei Sichot,
Vol. 9, pp. 143-151)

(منبع لیکوتی سیخوت جلد هشتم ص ۱۴۳ الی ۱۵۱)

Issue # 50
Parshat Ki Teitzei, 5785
12 Elul, 5785
Sept. 5, 2025

Friday, Sept. 5, Light Shabbat Candles, by 6:55 p.m.
Saturday, Sept. 6, Shabbat ends at 7:57 p.m.
(Times are for Los Angeles)

TO DEDICATE AN ISSUE IN HONOR OF
A LOVED ONE, CALL (323) 934-7095

Reprinted with permission by:
CPY
Chabad Persian Youth
9022 W Pico Boulevard.
Los Angeles, CA 90035
Tel.: (310) 777-0358
Fax: (310) 777-0357
<http://www.cpycenter.org>
e-mail: cpycenter@sbcglobal.net
Rabbi Hertzl Peer, Executive Director

&
Moshiach Awareness Center,
a Project of:
Enlightenment For The Blind, Inc.
602 North Orange Drive.
Los Angeles, CA 90036
Tel.: (323) 934-7095 * Fax: (323) 934-7092
<http://www.torah4blind.org>
e-mail: yys@torah4blind.org
Rabbi Yosef Y. Shagalov, Executive Director

Printed in the U.S.A.

For this and other books on Moshiach & Geulah, go to: <http://www.torah4blind.org>

آتش دائم

منتخبی از گفتارهای ربای لوباویج

ربی مناخم مندل شینرسون

ترجمه کتاب Torah studies

از ربی جاناقان ساکس. ام. ا. (کتاب) دکتر ای فلسفه

ترجمه فارسی بوسیله

پرویز مژده

Translated into Farsi by:

Mr. Parviz Mojdehi

*

Reprinted with permission by:
Chabad Persian Youth
&
Moshiach Awareness Center

در سینای، در زمان ازدواج مقدس خداوند بیسrael، خداوند عشق و علاوه‌ای را نسبت به بیسrael آشکار کرد که این عمل نیز به نوبه خود عشق بیسrael هارا نسبت به خداوند برانگیخت^{۲۱} و خودش را در کلام معروف "اوامر را انجام میدهیم و می‌شنویم" نشان داد. حتی اگر چه این عشق بوسیله خداوند آغاز شد و او بود که آنرا ایجاد کرد این عشق تا آنجا در روح بیسrael ها نفوذ کرد که حقیقتی از وجود ذات بیسrael هاشد. در این مورد ربایم (در هیلخوت گروشین)^{۲۲} می‌گوید "هر فرد یهودی مایل است که همه فرمان‌های خداوند را انجام دهد و خودش را از گناه بدور نگاه دارد" و او تنها زمانی گناه می‌کند که این تمایل اساسی بوسیله یک خواسته ظاهری دیگری پوشیده شود. عشق فرد یهودی نسبت به خداوند دائمی و همیشگی است این عشق ممکن است که موقتاً پنهان بشود ولی هنوز در مخفیگاه خود شعله ور و سوزان است همین موضوع در مورد عشق خداوند نسبت به بیسrael هم صادق است. سایه سیاه در بذری و گالوت ممکن است این عشق را بیوشاند ولی آنرا هرگز خاموش نمی‌کند.

به این ترتیب گالوت یک طلاق نیست، بلکه مخفی گاه پنهانی عشق است. به همین علت است که زمانی که در بذری و گالوت پایان می‌یابد این عشق دوباره خودش را آشکار می‌کند. در این زمان خداوند و بیسrael نیازی به سینای جدیدی ندارند یعنی نیازی به دوباره ازدواج کردن نیست. بخارط آنکه ازدواج اول هرگز پایان نیافته است.

۷- عشق درونی و عشق ظاهری

موضوع عمیق تر دیگری هم وجود دارد. نه تنها دوری بیسrael از خداوند و در بذری آنها یک پدیده ظاهریست و واقعیتی ندارد بلکه این گالوت و دوری عشق عمیق مابین آنها را آشکار می‌کند. قبل از جدائی، ممکن بود اینگونه تصور کنیم که عشق خداوند نسبت به بیسrael منوط به شروط خاصی است و بستگی به انجام خواسته خداوند از طرف آنها دارد. اما در گالوت و در در بذری این مطلب که (قربانگاه خداوند نیز اشک میریزد) نشان دهنده غم و غصه خداوند است و بیان کننده عشقی است بدون شرط، عشقی که متعلق به ذات و منشأ وجود هم خداوند و هم بیسrael ها میباشد.

به این ترتیب بخش «گیتین» به این علت پایان می‌یابد که نشان بددهد که "او همدم تو وزن رسمی تو است" و در تحلیل نهایی طلاق ظاهری بیسrael بوسیله خداوند تنها آشکار کننده این حقیقت

کی تصه

در میان قوانینی که در این پاراشا عنوان می‌شود بخشی از آن به قوانین طلاق مربوط می‌شود. این مبحث مفهوم طلاق را هم در رابطه مابین زن و شوهر و هم در رابطه مابین انسان و خداوند مورد بررسی قرار میدهد. گفتارهای حاخامیم را در مساحت گیتین در تلمود تجزیه و تحلیل کرده و کلمه طلاق را در قانون یهود مورد بررسی قرار میدهد. مكتب حاسیدوت با تاکیدش بر یافتن ذات رابطه انسان و خداوند و ادعای این مطلب که ذات هستی بر اساس وحدت الهی قرار دارد باید به این سوال پاسخ دهد که آیا جدائی و طلاق پدیده ای است واقعی و نهایی و یا ظاهری و سطحی؟

۱- طومار طلاق

در این پاراشا در مورد موضوع طلاق صحبت شده است^۱ و اسنادی که این جدائی را رسمی می‌کند طومار طلاق (سفر کریوت) خوانده است. این نام دو مطلب متضاد را در برگرفته است. طلاق، که ایده و عقیده جدائی را میرساند و در واقع کلمه "کریوت" بصورت قانونی این مفهوم را میرساند^۲ که این اسناد دارای شرایط نهایی هستند و هیچگونه وابستگی را مابین زن و شوهر ساختش باقی نمی‌گذارند. و کلمه طومار یا سفرکه بصورت ضمنی این مطلب را به ما میرساند که آن می‌باشد بنحوی با طومار تورا "سفر تورا" مشابه داشته باشد به عنوان مثال می‌باشد بصورت خطوط حساب شده نوشته شده. در ازای آن از پنهانی آن بیشتر باشد و^۳ همچون سفر تورا سمبول وحدت به حساب آید. بر طبق کلام ربایم "تمامی تورا برای آن داده شد که در جهان صلح و آرامش را ایجاد کند".^۴ طومار (سفر کریوت) طلاق، علاوه بر اینها می‌باشد^۵ بر روی یک صفحه یکدست نوشته بشود که خود اشاره ای بر یکی بودن و اتحاد است.

به همین ترتیب این مطلب در این رسم که این طومار طلاق (سفر کریوت) می‌باشد بصورت دوازده سطر نوشته بشود، با این مطلب که اولین چهار طومار تورا (سفر تورا) بوسیله دوازده سطر

۱- دواریم ۲۴۰-۱ ب ۲- گیتین ۸۴ ب ۳- طور، شولخان آروخ "آون هالانز" فصل ۱۲۵

۴- پایان هیلخوت حنوكا ۵- گیتین ۲۰ ب

از هم جدا می شوند مشاهدت دارد^۶. و دوباره در اینجا نیز همان مفهوم جدایی و طلاق، با ترا کلام خدا ی یگانه و فراهم کننده وحدت و یگانگی در مقایسه قرار می گیرد.

۲- ازدواج و طلاق

این تضاد موجود در طلاق در رابطه بسیار نزدیکی که مابین ازدواج و طلاق در قانون یهود وجود دارد نیز دیده میشود.

ازدواج البته ایده وحدت و با یکدیگر بودن^۷ را به ما میرساند. "بنابراین مرد می بایست به زن خود ملحق و به یک بدن تبدیل بشوند".^۸ و با این حال قوانین ازدواج در قانون یهود و سه طریقی که ازدواج بوسیله آنها صورت می گیرد از همین پاراشالی که در مورد طلاق صحبت می کند گرفته شده است.^۹ و از طرف دیگر بخشی از تلمود که مربوط به طلاق است «گیتین» با سرزنش کردن عمل طلاق پایان می باید مکتب "شمای" می گوید که "مردنمی" باشد.

حتی مکتب هیلل که در این مورد برای مرد آزادی بیشتری قائل می شود زمانی طلاق را تائید می کند که ازدواج دومی همراه آن باشد و تلمود اینگونه نتیجه می گیرد که هنگامیکه مردی زنش را طلاق میدهد "حتی قربانگاه خداوند نیز برای او گریه می کند".^{۱۰}

یک چنین مخالفتی با طلاق در بخش آغازین فصل "گیتین" در تلمود نیز دیده میشود این بخش اینگونه شروع می شود که "کسی که طلاق تامه زنی را (که شوهرش) از سرزمین خارج (دور دست) برای آن زن فرستاده است می آورد می بایست اینگونه بگوید که «این طلاق نامه در حضور من نوشته شده است و در حضور من مُهر شده است".^{۱۱}

و این یک شروع غیر معمول تکان دهنده و یک مورد اختصاصی است. اینگونه انتظار میرود که شروع یک فصل مربوط به طلاق با جملاتی نظری، "زمانی که طلاق اتفاق می افتد" و یا، "چه زمانی باید طلاق داده شود"، و یا "چگونه باید طلاق داده شود" و نظری آنها شروع شود و بجای آن مابه عنوان سر آغاز یک قانون با یک مورد اختصاصی روپرتو میشویم و نه با یک مورد کلی. از آن بیشتر این که فصل "گیتین" با یک مطلب جنبی شروع میشود و نه با موضوع کلی طلاق، با چگونگی فرستادن طلاق نامه بوسیله یک فرستاده که یک مورد غیر معمولی است که در آن

میان وجود دارد نمی تواند عبور کند) او در سرزمین بیگانه زندگی می کند به این علت که زمانی که انسان خودش را از خداوند دور می کند، خداوند نیز خودش را از او دور می کند.

۵- فرستاده

در این وقت اینگونه ممکن است بنظر آید که زمانی که خداوند چهره اش را پنهان کرده و به سرزمین بیگانه سفر کرده است، سرزمینی که خارج از دسترس ماست، او دیگر قوم خودش را کنار گذارد و خدای ناکرده آنها را طلاق داده است.

اما در مخالفت با این طرز فکر، در میشنا آمده است که "فرستاده ای که طلاق نامه را از سرزمین بیگانه می آورد باید اذعان کند که این طلاق نامه در حضور من نوشته شده و در حضور من مهر شده است". به عبارت دیگر شخص فرستاده می بایست شهادت بدهد که او خودش شوهر آن زن نمی باشد بلکه فقط فرستاده آن شوهر و پیام آور است.

در زمینه روحانی و تاریخی این مطلب به این معناست که قدرت های خارجی که بیسرائل ها را شکست داده اند و او را به در بدri و گالوت برده اند نهایتا خودشان نیز میدانند که آنها تنها فرستادگان خداوند هستند و هیچگونه قدرت و حاکمیتی بر قوم یهود ندارند و بیسرائل همیشه و هنوز بصورت قوم خداوند باقی خواهد ماند. در نتیجه اسناد طلاق هرگز از مالکیت شوهر خارج نشده چرا که چیزی نمی تواند از مالکیت خداوند خارج بشود و آن طلاق یک طلاق واقعی نمی باشد.

۶- ازدواج مقدس

در مورد نوع ارتباط خداوند با بیسرائل ما تا اینجا دو حقیقت را کشف کرده ایم اول آنکه بصورت ظاهر خداوند بیسرائل ها را طلاق داده است دوم آنکه در باطن و درون یهود خداوند و بیسرائل ها هرگز گستاخ نشده و قابل پاره شدن نمی باشد. برای درک بهتر این مطلب ما می بایست ذات و طبیعت ازدواج مابین خداوند و بیسرائل ها را توضیح بدیم.

در ازدواج بروطبق قانون یهود، اگرچه این شوهر است که زنش را برای خودش مقدس می کند و نه^{۱۹} برعکس ولی این امرتها با آگاهی و رضایت زن می تواند انجام بشود.^{۲۰}

^۶- توسفوت آغاز گیتین ۷- برشیت ۲-۲۴

⁷- قیدوشین ۲ الف، ۴، ب، ۵

⁸- میشنا گیتین ۹-۱۰

⁹- میشنا گیتین ۹-۱۰

^{۱۹}- قیدوشین ۲ ب

^{۲۰}- قیدوشین ۵ ب

طلاق نامه مادر شما که ثابت کند من او را طلاق داده ام؟^{۱۵} و در واقع چگونه مابین خداوند و بیسrael می تواند طلاق وجود داشته باشد؟ قانون این است که طلاق زمانی نهائی و کامل میشود که طلاق نامه دست بدست بشود یعنی از مالکیت شوهر خارج شده و به مالکیت زن درآید. ولی هیچ چیز نمی تواند از مالکیت خداوند خارج شود چرا که تمامی جهان هستی از آن است.

جواب سوالات بالا در کلمات آغازین فصل طلاق، "گیتین" قرار دارد که منشأ طلاق در سرزمینی است که روح و روحانیت در آن بیگانه هستند. و از آنجا که خداوند در این مکان بیگانه سرزمینی که خارج از درک و فهم ماست، نیز ساکن است، بعضی اوقات اینگونه بنظر مامی آید که او بسیار از ما دور و بیگانه است. و در این زمان است که امکان طلاق در ذهن ما ریشه می گیرد. طلاق مابین انسان و خداوند (و مابین زن و شوهر).

معهذا در^{۱۶} واقع اینگونه نیست. زیرا زمانی که خداوند می گوید که «من حتماً چهره ام را پنهان می کنم.»^{۱۷} خداوند این حقیقت را به مامی گوید که حتی زمانی که چهره او پنهان است ما می توانیم من را "ذات و منشاء" را کشف کنیم. طلاق مابین خداوند و بیسrael یک پدیده ظاهریست. حقیقت، ازدواج و پیوندیست که هرگز گستاخ نشده است.

۴- در سرزمین بیگانه

عزیمت خداوند به سرزمین بیگانه تیجه و حاصل عزیمت خود بیسrael ها به این سرزمین است. بخارط آنکه همه حوادث و اتفاقاتی که در عالم روح و روحانیت انجام میشود تیجه آن اعمالی است که ما در این دنیای فیزیکی انجام میدهیم.

سرزمین بیگانه به زبان تلمود به معنای مکانی بسیار دور از سرزمین بیسrael است در عبور از این سرزمین بیگانه و حرکت بطرف سرزمین بیسrael موانع و مشکلات بسیاری وجود دارد از جمله، دریا و یا چیزهایی شبیه به آن.^{۱۸}

ترجمه و تعبیر این مطلب در قلمرو روحانیت آن است که سرزمین بیسrael زمین برکت الهی و نشان دهنده خواسته و رضایت خداوند است^{۱۹} و زمانی که انسان از آن خواسته دور است و موانعی مابین او و خواسته خداوند وجود دارد (فکر و احساس او از این دریای فاصله که در این

طلاق نامه از سرزمین خارج (از سرزمین دور دست) برای زن آورده میشود. توضیح آن این است که زمانی که ربی یهودا هناسی کتاب میشناسی را تالیف میکرد او این مقدمه بخصوص را برای آغاز فصل مربوط به طلاق انتخاب کرد که به این وسیله ذات و طبیعت واقعی طلاق را برای ماروشن کند. "کسی که طلاق نامه زنی را از سرزمین خارج می آورد..." او به این طریق، در واقع این مطلب را به ما میرساند که منشأ طلاق در "سرزمین بیگانه و خارجی" است یعنی در محیط و سرزمینی بیگانه و دور از روحانیت. بدون چنین سرزمینی یعنی حالت بیگانگی مابین مرد و زن، هرگز جدایی مابین آنها بوجود نمی آید. با این کلمات آغازین، ربی یهوداهناسی به ما اشاره می کند که طلاق یک حالت غیر طبیعی است و بعد از اینکه تمامی جزئیات آن را به ما می گوید با کلمات پایانی اش به ما یادآوری می کند که هنوز هم "مرد نمی باشد زنی را طلاق بدهد" ...

۳- ایسrael و خداوند

این مطالب از نظر روحانی دارای اهمیت بیشتری هستند. ازدواج زن و شوهر سُمبلی است از رابطه مابین خداوند و بیسrael^{۲۰} که پیوند مابین آنها در سینای منعقد شده است. کلماتی که برای قبول ازدواج ذکر می کنیم همان کلماتی است که برای انجام قوانین خداوند بکار می بریم. که "مارا بوسیله فرمانهایت مقدس کردی"^{۲۱} و اینک "تو برای من بوسیله این انگشت بر حسب قانون مشه و بیسrael مقدس شده ای".^{۲۲}

در نتیجه زمانی که بیسrael در گالوت و در بدری^{۲۳} بسر می برد یک چنین حالتی از طلاق را تجربه می کند. در تلمود این داستان آمده است که پیامبر خدا از ملت بیسrael درخواست می کند که توبه کنند و به سوی خداوند برگشت کنند. بیسrael ها در جواب اینگونه میگویند که "اگر شوهری زنش را طلاق بدهد آیا آن شوهر می تواند باز هم در مورد آن زن ادعایی بکند؟" به عبارت دیگر آنها می گویند که از آنجا که خداوند بیسrael ها را در بدر کرد و به گالوت فرستاده است دیگر نمی باشد از آنها انتظار وفاداری داشته باشد و تلمود این جواب را جوابی پیروزمندانه اعلام می کند.

اما چگونه این جواب یک جواب پیروزمندانه است؟ خود تلمود با اشاره به نبوت "یشعیا هناؤ" از موضوع بالا نتیجه دیگری می گیرد و خداوند بوسیله یشعیا پیامبر جواب میدهد که "کجاست

۱۲- در اقع تمامی کتاب شیر هشیریم بر اساس این مفهوم نوشته شده است ۱۳- تنبیبخش اول فصل ۴۶ ص ۶۵ ب

۱۵- یشعیا ۱-۵ دارایم ۱۸- به زبان عبری مدنیت هیام به معنای "سرزمین بالای دریاها" می باشد ۱۶- رجوع شود به ملاخي ۳-۱۲ برپیش ریا ۵-۸

۱۴- سندهای ۱۰۵ الف